I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 722/97,

annettu 22 päivänä huhtikuuta 1997,

kestävän kehityksen mukaisesti kehitysmaissa toteutetuista ympäristöalan toimista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 s ja 130 w artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen [1],

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon [2],

noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä [3],

sekä katsoo, että

1) on tarpeellista toteuttaa kestävää kehitystä edistämällä ympäristöulottuvuuden tosiasiallista sisällyttämistä kehitysprosessiin,

2) soveltuvien välineiden luominen ja kokeiluluontoisten toimien toteuttaminen ovat perustekijöitä tämän ulottuvuuden sisällyttämisessä kaikkiin asiaankuuluviin aloihin,

3) Euroopan parlamentti on 14 päivänä toukokuuta 1992 antanut päätöslauselman ympäristöstä ja kehitysyhteistyöstä,

4) yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat hyväksyneet Rion julistuksen ja asialista 21:n toimintaohjelman,

5) yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat ratifioineet biologista monimuotoisuutta ja ilmastonmuutoksia koskevat yleissopimukset ja allekirjoittaneet yleissopimukset aavikoitumisen torjunnasta ja siten sitoutuneet ottamaan huomioon kehittyneiden osapuolten ja kehittyvien osapuolten asiaa koskevat yhteiset vaikkakin eriytyneet vastuut,

6) neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajat ovat antaneet 1 päivänä helmikuuta 1993 päätöslauselman politiikkaa ja toimintaa ympäristön ja kestävän kehityksen alalla koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta,

7) määrärahojen ollessa rajalliset tiedotustoimet ja paikallisten asiantuntijoiden kanssa tiiviissä yhteistyössä toteutetut pilottihankkeet antavat toiveita suurimmasta mahdollisesta kerrannaisvaikutuksesta,

8) on tärkeää yhdistää keskenään yhteisön ympäristöpolitiikan sisäiset ja ulkoiset näkökohdat, jotta saadaan johdonmukainen vastaus YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssin (Unced) esittämiin ongelmakysymyksiin, erityisesti mitä tulee maailmanlaajuisten ympäristömuutosten vaikutuksiin, jotka kohdistuvat yhteisön ympäristön tilaan,

9) hankkeiden vaiheittaisen hallinnoinnin yhteydessä on tarpeen arvioida kaikki kehitysyhteistyöalan hanke-ehdotukset niiden ympäristövaikutusten osalta asianmukaisin erityisin menettelyin,

10) paikallisella vaikutuksella on erityisesti ilmastonmuutoksissa sekä monimuotoisuuden ja biologisten ja geneettisten voimavarojen säilyttämisessä (mukaan lukien meret, rannikot ja maaperä) kiistattomia seurauksia koko planeetalle ja tuleville sukupolville ja näin ollen yhteisön kansalaisten hyvinvoinnille, terveydelle ja turvallisuudelle, erityisesti geneettisiin voimavaroihin pääsyn osalta,

11) tällä hetkellä yhteisön käytössä olevia säilyttämistä ja kestävää kehitystä koskevia rahoitusvälineitä voitaisiin hyödyllisellä tavalla täydentää,

12) olisi ryhdyttävä toimiin tämän asetuksen tarkoittamien toimien rahoittamiseksi,

[1] EYVL N:o C 20, 24.1.1996, s. 4
[2] EYVL N:o C 82, 19.3.1996, s. 18
[3] Euroopan parlamentin lausunto, annettu 9. toukokuuta 1996 (EYVL N:o C 152, 27.5.1996, s. 56), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 27. kesäkuuta 1996 (EYVL N:o C 264, 11.9.1996, s. 28) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 12. marraskuuta 1996 (EYVL N:o C 362, 2.12.1996, s. 33).

13) olisi määriteltävä täytäntöönpanoa koskevat menettelyt ja erityisesti toiminnan muoto, avun saajat ja päätöksentekomenettelyt, ja

14) 6 päivänä maaliskuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission julistuksen (1) 2 kohdassa tarkoitettu rahoitusohje on otettu tähän asetukseen, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta perustamissopimuksessa määriteltyihin budjettivallan käyttäjän toimivaltuuksiin,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Yhteisö antaa rahoitusapua ja teknistä asiantuntemusta kehitysmaissa suoritettaville toimille, joiden ansiosta kyseisten maiden väestön on helpompi liittää ympäristönsuojelu ja kestävän kehityksen periaatteet jokapäiväiseen elämäänsä.

2. Tämän asetuksen mukaisesti myönnetty apu täydentää ja vahvistaa muilla kehitysyhteistyön välineillä annettua apua tavoitteenaan ympäristönäkökohtien täysimittainen huomioon ottaminen yhteisön ohjelmissa.

2 artikla

1. Tämän asetuksen mukaisesti toteutettavat toimet kohdistuvat ensisijaisesti seuraaviin aloihin:

— kehitysmaiden avustaminen kestävään ja oikeudenmukaiseen kehitykseen tähtäävien kansallisten strategioiden suunnittelussa ja toteutuksessa, mukaan lukien kansainvälisistä yleissopimuksista johtuvat maailmanlaajuiset ympäristöasiat ja -strategiat,

— ekosysteemien hallintaa ja säilyttämistä, uudistuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä uusiutumattomien luonnonvarojen ympäristöä säästävää käyttöä koskevien politiikkojen ja käytäntöjen kehittäminen,

— biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen

  — edistämällä ja kehittämällä menetelmiä, joilla pyritään biologisen monimuotoisuuden voimavarojen kestävään ja oikeudenmukaiseen käyttöön,

  — säilyttämällä lajien monimuotoisuuden ylläpitämiselle ja häviämässä olevien lajien säilymiselle tarpeelliset ekosysteemit ja elinympäristöt,

  — tunnistamalla ja arvioimalla biologisen monimuotoisuuden voimavarat,

— suurten ympäristörasitteiden kohteena olevien alueiden ja/tai aluerajat ylittävien ekosysteemien, kuten merien ekosysteemien ja rannikkoalueiden, vesistöjen, järvi- ja jokialtaiden ja pohjavesien suojeleminen ehkäisemällä pilaantumista ja vähentämällä pilaantumisen aiheuttajia sekä niiden kestävää hallintaa koskevien aloitteiden tukeminen,

— maaperän suojelu- ja hallintokeinojen parantaminen maatalouden, karjankasvatuksen, metsätalouden ja aavikoitumisen torjunnan aloilla,

— ympäristön ja maankäytön kohentaminen kaupunkisuunnittelun avulla ja toteuttamalla teknologialtaan mukautettuja kokeiluhankkeita, jotka koskevat liikennettä, jätteitä, jätevesiä, juomavesihuoltoa ja ilman pilaantumista,

— paikallisiin ympäristön asettamiin rajoitteisiin ja tarpeisiin mukautetun teknologian käyttö ja siirto, erityisesti energian ja etenkin uusiutuvien energiamuotojen alalla ottaen huomioon niiden pitkän aikavälin vaikutukset ympäristöön ja mukautumisen kunkin alueen perinteiseen elämään,

— ilmastolle haitallisia päästöjä torjuva toiminta,

— tuotantoprosessien mukauttamisen helpottaminen kehitysmaissa ja taloudellisten ja yhteiskunnallisten toimijoiden tekeminen tietoiseksi ympäristön asettamista rajoitteista, jotka voivat vaikuttaa kaupankäyntiin (esimerkiksi standardit, tavaramerkit, todistukset),

— paikallisen väestön tekeminen tietoiseksi kestävän kehityksen periaatteesta, erityisesti tiedotuskampanjoiden avulla,

— aloitteet ekosysteemien ja elinympäristöjen suojelemiseksi sekä biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi.

2. Kyseeseen tulevat seuraavat toimet:

— paikalla toteutettavat pilottihankkeet, jotka ovat omiaan edistämään kestävää kehitystä, ympäristönsuojelua sekä luonnonvarojen kestävää hallintaa,

— suuntaviivojen ja toiminnallisten välineiden luominen kestävän kehityksen edistämiseksi ja ympäristöalan yhtenäistämiseksi erityisesti yhdennettyjen hallintasuunnitelmien ja -ohjelmien sekä taloudellisten välineiden avulla,

— analyysit kestävän kehityksen hankkeiden, ohjelmien, strategioiden ja politiikkojen ympäristövaikutuksista sekä niiden seurausten arviointi sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen kannalta,

— luettelointi-, laskenta- ja tilastotyö ympäristötiedon ja -mittareiden kehittämiseksi.

3. Erityisesti huomiota kiinnitetään:

— paikallisista aloitteista lähtöisin oleviin hankkeisiin ja hankkeisiin, joilla pyritään kestävään hallinnointiin uudistavien ja kustannuksiltaan alhaisten toimenpiteiden avulla,

(1) EYVL N:o C 102, 4.4.1996, s. 4

— toimiin kehitysmaiden toimielimien toimintakyvyn ja toiminnallisuuden kehittämiseksi sekä kansallisella että alueellisella tai paikallisella tasolla, valtioista riippumattomien järjestöjen tuki mukaan lukien,

— paikallisen väestön kuulemiseen ennakolta mukaan luettuna alkuperäisyhteisöt, niiden osallistumiseen ja tukeen toimien tunnistamisessa, suunnittelussa ja toimeenpanossa. Naisten erikoistehtävä ja -tilanne otetaan erityisesti huomioon,

— luonteeltaan alueelliseen toimintaan tai sellaiseen toimintaan, joka osaltaan vahvistaa alueellista yhteistyötä kestävän kehityksen alalla.

3 artikla

Avun saajia ja yhteistyökumppaneita voivat olla valtioiden ja alueiden lisäksi hajasijoitetut palvelut, alueelliset järjestöt, virastot, perinteiset tai paikalliset yhteisöt, yksityiset toimijat ja teollisuusyritykset, mukaan lukien osuuskunnat, valtioista riippumattomat järjestöt ja paikallista väestöä edustavat yhdistykset.

4 artikla

1. Edellä 2 artiklassa tarkoitettujen toimien toteuttamiskeinoja ovat erityisesti tutkimukset, tekninen apu, kasvatus, koulutus tai muut palvelut, hankinnat ja työsuoritukset sekä tilintarkastus ja arviointi- ja valvontatehtävät.

2. Yhteisön rahoitus voi kattaa sekä sijoituskustannuksia, lukuun ottamatta kiinteän omaisuuden ostoa, että toistuvia kuluja (joihin sisältyvät hallinto-, ylläpito- ja toimintakulut) ottaen huomioon, että hankkeen tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan oltava keskipitkän ajan elinkelpoisuus.

Paitsi koulutus-, kasvatus- ja tutkimusohjelmissa, näitä kuluja voidaan kuitenkin yleensä kattaa vain alkuvaiheessa ja asteittain vähenevästi.

3. Avustusta hankitaan 3 artiklassa määritellyiltä kumppaneilta jokaiselle yhteistyötoimelle. Sitä pyydetään kyseisten kumppanien mahdollisuuksien rajoissa ja kunkin toimen luonteen mukaan.

4. Yhteisrahoitusmahdollisuuksia voidaan etsiä muiden rahoittajien kanssa, erityisesti jäsenvaltioiden ja asiaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen, kuten Maailman ympäristöjärjestön kanssa.

5. Toteutetaan tarvittavat toimenpiteet, jotta tämän asetuksen nojalla annettavasta tuesta ilmenisi sen yhteisöllinen luonne.

6. Perustamissopimuksessa tarkoitettujen yhtenäisyyden ja täydentävyyden tavoitteiden toteuttamiseksi ja toimien kokonaisuuden mahdollisimman suuren tehokkuuden takaamiseksi komissio voi toteuttaa kaikki tarpeelliset yhteensovittamistoimet, erityisesti:

a) järjestelmällisen tiedonvaihto- ja -analysointijärjestelmän laatiminen toimista, jotka on jo rahoitettu, ja toimista, joiden rahoittamista yhteisö ja jäsenvaltiot suunnittelevat;

b) toimien toteuttamispaikalla tapahtuva yhteensovittaminen säännöllisten kokousten muodossa sekä edunsaajamaassa olevien komission ja jäsenvaltioiden edustajien ja edunsaajavaltioiden edustajien välisenä tiedon vaihtona.

7. Komissio yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tekee kaikki tarpeelliset aloitteet asianmukaisen yhteensovittamisen ja tiiviin yhteistyön varmistamiseksi edunsaajamaiden kanssa samoin kuin rahoittajien ja muiden asiaan liittyvien kansainvälisten elinten, erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmään kuuluvien elinten kanssa, mahdollisimman suuren vaikutuksen saavuttamiseksi maailmanlaajuisella ja kansallisella tasolla.

5 artikla

Tämän asetuksen mukaista rahoitustukea annetaan avustuksina, joita ei peritä takaisin.

6 artikla

Tämän ohjelman täytäntöönpanoa varten kaudelle 1997—1999 osoitettu ohjeellinen määrä on 45 miljoonaa ecua.

Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuosittaiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

7 artikla

1. Komissio vastaa tässä asetuksessa tarkoitettuihin toimiin liittyvästä valmistelusta, päätöksenteosta ja hallinnoinnista voimassa olevia talousarviota koskevia ja muita menettelyjä noudattaen ja erityisesti Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavassa varainhoitoasetuksessa säädettyjä menettelyjä noudattaen.

2. Päätökset toimista, joiden rahoitus tämän asetuksen nojalla on yli 2 miljoonaa ecua yhtä toimintaa kohti, tehdään 8 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Komissio ilmoittaa lyhyesti 8 artiklassa tarkoitetulle komitealle rahoituspäätöksistä, joita se aikoo tehdä sellaisten hankkeiden ja ohjelmien osalta, joiden arvo on alle 2 miljoonaa ecua. Tämä ilmoitus tehdään viimeistään viikkoa ennen päätöksen tekoa.

3. Komissiolla on oikeus hyväksyä 8 artiklassa tarkoitetun komitean lausuntoa pyytämättä sellaiset lisäsitoumukset, jotka tarvitaan näiden toimien yhteydessä tapahtuvien tai jo kirjattujen ylitysten kattamiseen, jos ylitys tai lisätarve on korkeintaan 20 % alkuperäisestä, rahoituspäätöksellä määrätystä maksusitoumuksesta.

4. Kaikissa tämän asetuksen mukaisesti tehdyissä rahoitussopimuksissa määrätään erityisesti, että komissio ja tilintarkastustuomioistuin voivat suorittaa paikan päällä tarkastuksia noudattaen komission määrittelemiä yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka ovat voimassa olevien määräysten, erityisesti yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen säännösten mukaisia.

5. Jos toimiin liittyy yhteisön ja edunsaajamaan välisiä rahoitussopimuksia, niissä määrätään, että yhteisö ei rahoita veroja, tulleja eikä maksuja.

6. Osallistuminen tarjouskilpailuihin ja hankintasopimuksiin on avoin tasapuolisin edellytyksin kaikille jäsenvaltioiden ja edunsaajavaltion luonnollisille ja oikeushenkilöille. Osallistumista voidaan laajentaa muihin kehitysmaihin.

7. Hankintojen on oltava peräisin jäsenvaltioista tai edunsaajavaltiosta tai muista kehitysmaista. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa hankinnat voivat olla peräisin muista maista.

8. Erityistä huomiota kiinnitetään:

— kannattavuuden ja kestävän vaikutuksen tavoitteluun hankkeiden suunnittelussa,

— tavoitteiden ja tulosmittareiden selkeään määrittelyyn ja seurantaan kaikkien hankkeiden osalta.

8 artikla

1. Komissiota avustaa kehitysyhteistyössä toimivaltainen maantieteellinen komitea.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrätyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä.

Jos neuvosto ei ole ratkaissut asiaa kolmen kuukauden määräajassa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio tekee päätöksen ehdotetuista toimenpiteistä.

9 artikla

Komission edustajan antaman selostuksen pohjalta käydään 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen komiteoiden yhteiskokouksessa kerran vuodessa seuraavana vuonna toteutettavien toimien yleisiä suuntaviivoja koskeva keskustelu.

10 artikla

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle jokaisen varainhoitovuoden jälkeen kertomuksen, joka sisältää yhteenvedon varainhoitovuoden aikana rahoitetuista toimista sekä arvioinnin tämän asetuksen täytäntöönpanosta varainhoitovuoden aikana.

Yhteenveto sisältää erityisesti tietoja sekä rahoitettujen hankkeiden laadusta että määrästä, toteutettujen hankkeiden tuloksista ja toimijoista, joiden kanssa on tehty hankintoja tai täytäntöönpanoa koskevia sopimuksia. Kertomus sisältää myös määrittelevän yhteenvedon tehdyistä ulkopuolisista arvioinneista, tarvittaessa erityistoimien osalta.

2. Komissio arvioi säännöllisesti yhteisön rahoittamia toimia vahvistaakseen, onko näiden toimien tavoitteet saavutettu, ja voidakseen antaa suuntalinjat tulevien toimien tehokkuuden parantamiseksi. Komissio toimittaa 8 artiklassa tarkoitetulle komitealle yhteenvedon tehdyistä arvioinneista, joita komitea voi tarvittaessa tarkastella. Arviointikertomukset ovat jäsenvaltioiden pyynnöstä niiden käytettävissä.

3. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille hyväksytyistä toimista ja hankkeista sekä niiden summat, luonteen, kohdemaat ja kumppanit yhden kuukauden kuluessa siitä, kun se on tehnyt päätöksensä.

4. Komission yksiköt, mukaan lukien kohdemaissa olevat komission edustustot, julkaisevat ja toimittavat asianomaisille osapuolille rahoitusohjeen, jossa määritellään hankkeiden valintaa koskevat suuntaviivat ja arviointiperusteet.

11 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.*

Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1999 saakka.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta 1997.

Neuvoston puolesta
J. VAN AARTSEN
Puheenjohtaja